

Akwaeke Emezi (Umuahia, Nigèria, 1987), d'origen igbo i tàmil, es dedica a escriure i al videoart. Va estudiar a la Universitat de Nova York i l'any 2015 va rebre la beca Miles Morland Writing. Dos anys després, va obtenir el premi Commonwealth de contes d'Àfrica pel relat «Who is Like God». La seva primera novel·la, *Aigua dolça*, va ser finalista de diversos guardons (a la primera novel·la que concedeix el Center for Fiction, el PEN/Hemingway, el Young Lions Fiction, l'Edmund White a la primera novel·la, el Lambda, l'Andrew Carnegie Medal a l'excel·lència literària, el Wellcome, l'Aspen Words), així com del Woman's Prize for Fiction, que per primera vegada incloïa una persona de gènere no-binari entre els seleccionats. *The New Yorker*, NPR, Chicago Public Library i BuzzFeed, entre d'altres, van considerar *Aigua dolça* com un dels llibres de l'any. El 2018 va rebre el premi 5 under 35 de la National Book Foundation, que reconeix els cinc millors escriptors de menys de trenta-cinc anys.

Albert Torrecasana (Manresa, 1974) és llicenciat en traducció i interpretació per la Universitat Autònoma de Barcelona. Durant els últims vint anys ha vessat al català autors com Lucia Berlin, Agatha Christie, Arthur Conan Doyle, Roald Dahl, Junot Díaz, Jeffrey Eugenides, Alfred Hayes, Kazuo Ishiguro, Hanif Kureishi, H. P. Lovecraft, Ian McEwan, Lorraine Moore, Philip Pullman, James Salter, Vikram Seth, John Williams i Colson Whitehead.

També s'ha dedicat a la docència, ha treballat com a corrector al diari *El Punt* i ha dut a terme traduccions de doblatge i subtitulació per a diverses productores. En l'actualitat condueix el club de lectura de la Biblioteca de Banyoles, ciutat on viu i treballa.

Katy Waldman, *The New Yorker* – «Una primera novel·la enlluernadora que explora la llibertat de ser múltiple. Emezi suggereix amb radicalitat que, a l'hora de desxifrar la transcendència i la bogeria humanes, l'espiritualitat igbo té tant per oferir com qualsevol esquema occidental. El llibre hauria estat lúgubre des del punt de vista de la salut mental; en comptes d'això, ens trobem amb un conte de fades autòcton. El text es converteix en un estudi sobre la disfòria.»

Tariro Mzezewa, *The New York Times* – «Excepcional i atrevida. Poètica i pertorbadora. Fent arrelar la història de l'Ada en la cosmologia igbo, ens empeny a qüestionar-nos el nostre paradigma sobre les causes de la malaltia mental i com es manifesta. Ens obliga a qüestionar-nos la ciència i la raó.»

Safa Jinje, *Toronto Star* – «Akwaeke Emezi és un nom que recordareu, un nom que a partir d'ara sentireu una vegada i una altra. Aquesta és una història impressionant i desconcertant sobre una dona trencada que intenta superar el patiment de la seva vida humana mentre cavalca per "l'altra banda". *Aigua dolça* és diferent de totes les novel·les que he llegit fins ara. La seva perspectiva canviant és radical i innovadora, amb unes veus narratives que es contorsionen com els ossos d'una pitó. Emezi no només ha fet una gran contribució a la mitologia igbo, sinó que ha creat una novel·la tan única i fresca que sembla que hagi reinventat el gènere.»

Sam Sacks, *The Wall Street Journal* – «Una història embriuada i electrizant d'obsessió i perill. *Aigua dolça* relata la lletania de bogeria que pateix l'Ada en una prosa sinuosa que avança amb moviments oblics i hipnòtics, fins que ens clava els ullals.»

Susan Straight, *Los Angeles Times* – «La novel·la es basa en diverses realitats de la vida de l'autora, però la prosa està imbuïda d'un estil i un lirisme imaginatiu. El viatge que emprèn la novel·la és turbulent i vigorós, ferotge i dolorós, i Emezi ens l'ofereix en resquills afilats i brillants. L'escriptura efusiva d'Emezi, la seva prosa al·literada i simètrica, explora les qüestions profundes de l'alteritat.»

Alex Brown, *Tor.com* – «Cada frase m'ha fet trontollar; cada paràgraf, saltar de la cadira; cada capítol, suplicar que n'hi hagués més. Hauria pogut seguir dins l'exuberant creació d'Emezi centenars de pàgines més. Tot i ser una primera novel·la, Akwaeke Emezi ha aconseguit el que molts escriptors veterans només han pogut somiar. És una obra increïble, captivadora, imponent.»

Annie Harvieux, *The Riveter* – «Una lectura fascinant que aconsegueix amb habilitat el que busquen molts llibres post-moderns: una discussió i un qüestionament sobre la identitat fragmentada d'una forma que deixa els seus contemporanis en ridícul. És més nítida, més sensible, més profunda i més enginyosa que qualsevol altre llibre amb què es pugui comparar. Una representació extraordinària de l'interior de l'ésser humà.»

Booklist – «En aquest debut al·lucinant, Emezi se serveix dels mites de la tradició igbo per capgirar la narrativa sobre malaltia mental, tan gastada, i se situa en un lloc de privilegi en el panorama literari. La genialitat d'Emezi no prové només del seu domini de les veus en conflicte dins la ment de l'Ada, sinó també de proporcionar una perspectiva completament nova sobre què vol dir embogir a poc a poc. Fosca i complexa, aquesta novel·la desafia i alhora recompensa els amants de la literatura de ficció. Imprescindible.»

Daniel José Older – «Amb aquest debut excepcional, Akwaeke Emezi ens ha regalat ni més ni menys que una obra mestra. *Aigua dolça* és una travessia de pèrdua i reconciliació, de retorn i patiment, i al cap i a la fi, una guia de supervivència per harmonitzar cos i esperit. En resum, una revelació esplèndida, elegant i brutal. Ho repeteixo: una obra mestra de nassos.»

Taiye Selasi – «*Aigua dolça* és una d'aquestes novel·les enlluernadores que desafia tota mena de descripcions. Podríem parlar de la història —situada a Nigèria i Amèrica, narrada per les diverses identitats de la protagonista, d'origen igbo i tàmil—, però no aconseguiríem transmetre la màgia que el lector hi trobarà. Ficció i memòria alhora, carregat de riquesa espiritual i d'una sexualitat franca, el text no sembla que hagi estat escrit per la seva brillant autora, sinó més aviat canalitzat a través seu. Es tracta de la seva primera novel·la, però és una vella i antiga narradora: apassionadament propera a la tradició dels griots, poetes, profetes i aventurers. Un dels debuts més impactants que he llegit mai.»

Chinelo Okparanta – «No havia llegit mai una novel·la com aquesta. Tracta de la unificació i la separació de cossos i ànimes, dels poders dels déus i dels humans —o de la seva absència—, i del viatge llarg i ardu per reivindicar les nostres diverses identitats, i per alliberar-les.»

Edwidge Danticat, *The New Yorker* – «Una història extraordinàriament poderosa sobre un tipus molt diferent de migració física i psicològica.»

Daisy Johnson – «M'ha deixat completament al·lucinada.»

Sophie Mackintosh – «No paro de demanar a tothom que la llegeixi.»

Ayòbámi Adébáyò, *The Guardian* – «Una primera novel·la excepcional.»

NoViolet Bulawayo – «Akwaeke Emezi és un talent majúscul i espectacular.»

Akwaeke Emezi

Aigua dolça

Traducció de l'anglès d'Albert Torrecasana

ANTÍPODA, 45

EDICIONS DEL PERISCOPI

Títol original: *Freshwater*
© Akwaeke Emezi, 2018
Tots els drets reservats

Primera edició: febrer del 2020

© de la traducció: Albert Torrescasana, 2020
© de la il·lustració de la coberta: Pep Boatella, 2020
© de la fotografia d'Akwaeke Emezi: Texas Isaiah
© d'aquesta edició: Edicions del Periscopi SL, 2020

Publicat per Edicions del Periscopi SL
info@periscopi.cat
Web: www.periscopi.cat
Facebook: www.facebook.com/Periscopi
Twitter: twitter.com/Ed_Periscopi
Instagram: @edicions_del_periscopi

Impressió: Romanyà Valls
Sant Joan Baptista, 35
08789 - La Torre de Claramunt
Barcelona

Imprès a Catalunya – *Printed in Catalonia*

Edició a càrrec d'Aniol Rafel i Marta Rubirola
Maquetació i disseny interior: Tono Cristòfol
Correcció: Miquel Saumell Santaegúènia, Òscar Lozano i Núria Saurina Eudaldo
Disseny de la col·lecció i coberta: Tono Cristòfol

Aquest llibre s'ha imprès amb un paper offset cru de vuitanta grams i ha estat compaginat amb la tipografia Caslon Pro en cos 12.

Dipòsit legal: B 902-2020
ISBN: 978-84-17339-32-6

Tots els drets reservats. Queda rigorosament prohibida, sense l'autorització escrita dels titulars del copyright, sota les sancions establertes per la llei, la reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol mitjà o procediment, inclosos la reprografia i el tractament informàtic, i la distribució d'exemplars mitjançant el lloguer o préstec públics.

Per a aquells
que tenim un peu
a l'altra banda

CAPÍTOL U

*He viscut moltes vides dins aquest cos.
En vaig viure moltes abans que m'hi fessin entrar.
En viuré moltes més quan me'n facin sortir.*

Nosaltres

La primera vegada que la mare ens va venir a buscar, vam cridar.

Nosaltres érem tres i ella era una serp, cargolada a les rajoles del quarto de bany, esperant. Però nosaltres havíem passat els últims anys creient-nos el nostre cos, pensant que la nostra mare era algú diferent, una humana prima amb coloret als pòmuls i unes grans ulleres de cul de got. I, per tant, vam cridar. Les referències no són tan clares quan ets nou. Hi va haver un temps en què encara no teníem cos, quan s'estava formant cèl·lula a cèl·lula dins la dona prima, produint òrgans amb meticulositat, creant sistemes. Entràvem i sortíem d'una revolada per comprovar com estava el fetus, fendint amb un xiulet l'aigua on flotava i harmonitzant amb les cançons que cantava la dona prima: himnes catòlics de la seva família, els cossos de la qual estaven guardats en forma de cendres als murs d'una catedral a Kuala Lumpur. Ens divertíem alterant el ritme de salmòdia de la música,

embolcallant-hi el fetus fins que espeternegava d'alegria. A vegades sortíem del cos de la dona prima per flotar darrere seu i explorar la casa que cuidava, seguint-la a través de les parets aturquesades, observant-la mentre premia i arrodonia la massa i els *chapati* li bombollejaven sota les mans.

Era menuda, tenia els ulls i els cabells foscos, la pell d'un marró clar, i es deia Saachi. Havia estat la sisena de vuit germans, i havia nascut l'onzè dia del sisè mes a Melaka, a l'altra banda de l'oceà Índic. Al cap d'un temps, havia arribat amb avió a Londres i s'havia casat amb un home que es deia Saul enmig d'una voladissa de sari blanc, vel i flors. En Saul era un home enèrgic amb un somriure de rampí, tenia la pell d'un bru intens i uns rínxols negres i densos arran de la closca. Cantava cançons de Jim Reeves estrafent una veu de baríton, es defensava molt bé amb el rus, dominava el llatí i sabia ballar valsos. Es portaven dotze anys, però feien una parella magnífica —i ben equilibrada— que passejava amb elegància per la ciutat grisa.

Quan el nostre cos estava incrustat a les parets interiors de la Saachi, ells ja s'havien traslladat a Nigèria i en Saul treballava a l'hospital Queen Elizabeth d'Umuahia. Ja tenien un nen petit, en Chima, que havia nascut a Aba tres anys enrere, però per a aquesta altra criatura (per a nosaltres) era important que tornessin a Umuahia, on havia nascut en Saul, i el seu pare abans que ell, i encara abans el pare del seu pare. La sang seguint viaranys per la terra, greixant portes, convertint la pregària en carn. Més endavant hi hauria una altra nena, nascuda també a Aba, i en Saul cantaria a les dues nenes amb aquella veu de baríton, els ensenyaria a ballar el vals i s'ocuparia dels seus gats quan elles l'abandonessin.

Però, abans que les nenes nasquessin, ells (la dona prima i l'home enèrgic) vivien en una casa gran al barri dels metges, amb espai per als hibiscos a fora i el blau aturquesat a dins. La Saachi era infermera, una dona pragmàtica, i per tant, entre l'una i l'altre, les probabilitats que la nova criatura sobrevisqués eren altes. Quan ens atipàvem de la casa, volàvem i ens llançàvem en picat, jugant per la finca i observant els circells dels moniatos que s'enfilaven pels pals que els subjectaven, la cabellera de la panotxa que es ressecava en plena maduració, l'inflament i la grogor apedaçada dels mangos abans de caure. La Saachi seia i esguardava en Saul mentre ell emplenava dues galledes de mangos i els hi portava. Ella se'ls cruspia sencers, la pell inclosa, i en perforava la polpa humida fins que les dents li escarrinxaven com un os sec en tocar el pinyol. Després feia melmelada de mango, suc de mango, qualsevol cosa que es pogués elaborar a base de mangos. Se'n menjava entre deu i vint al dia, i també uns quants advocats grossos —en feia rodanxes arran del pinyol i n'engolia la polpa mantegosa—. Vet aquí com s'alimentava el nostre cos fetal i les visites que li fèiem, i quan ens cansàvem del seu món, ens en tornàvem cap al nostre. Llavors encara érem lliures. No costava gens esmunyir-se pels amargs rierols de guix.

Durant aquells dies del Queen Elizabeth, el conductor del seu taxi era un home que havia revestit l'interior del seu vehicle amb un eslògan: CAP DRECERA PORTA A L'ÈXIT. Les mateixes paraules eren cada vegada més gruixudes a causa dels adhesius que s'apilonaven els uns sobre els altres, des dels més esdernegats fins als més nous i flamants. Cada dia, la Saachi deixava el seu fill petit, en Chima, a casa amb la mainadera, i el taxista la portava des de la finca fins a la

clínica d'en Saul, a l'interior de la població. Aquell matí (el dia que vam néixer i vam morir), es va posar de part quan baixaven per les sinuoses carreteres vermelles. El taxista, seguint les seves ordres sufocades, va fer un cop de volant i la va portar a l'hospital Aloma. Mentre el seu cos ens cri-dava i es recargolava, la Saachi només es podia concentrar en aquells adhesius que abarrotaven el voltant dels seients i li recordaven que els camins curts no existien.

Mentrestant, a nosaltres ens van estirar, ens van arrossegar a través de les portes, per un riu, i a través de la porta del darrere del ventre de la dona prima, empesos cap a l'aigua ar-rissada i cap al cos menut i dorment que hi surava. Havia arribat l'hora. Quan el fetus havia estat protegit, nosaltres teníem llibertat, però ara estaria sol, ja no seria carn dins una casa, sinó una casa pròpiament dita, i figurava que nosaltres érem els que l'havíem d'habitar. Fins llavors estàvem habituats als cops sords i càlids de dos batecs cardíacs separats per parets de carn i líquid, acostumats a la possibilitat de marxar, de tornar al lloc d'on havíem sortit, lliures com se suposa que han de ser els esperits. Ser destriats i acabar reclosos dins la consciència borrosa d'una ment diminuta? Ens hi vam oposar. Hauria estat una bestiesa.

El cos de la dona prima era propens als parts ràpids. El nen, el primer fill, havia nascut al cap d'una hora, i un any després del nostre naixement, la tercera criatura només en va trigar dues. Nosaltres, els del mig, vam ajudar el cos a combatre l'estirada durant sis hores. Cap dreuera.

Va ser el sisè dia del sisè mes.

Finalment, els metges van clavar una agulla dins la Saachi i la van alimentar amb un gota a gota, lluitant contra la nostra resistència amb drogues, expulsant el cos que s'estava

convertint en el nostre. Vam acabar atrapats per aquell naixement estrany, aquella abominació de la carnalitat, i així va ser com vam acabar aquí.

Vam venir d'algun lloc —com tot—. Quan es fa la transició d'esperit a carn, figura que les portes han d'estar tancades. És una deferència. Seria cruel que no ho estiguessin. Potser els déus se'n van oblidar; a vegades baden. No ho fan amb mala fe; si més no, normalment. Però al capdavant són divinitats, i no s'amoïnen pel que pugui passar a la carn, sobretot perquè és lenta i avorrida, estranya i aspra. No hi paren gaire atenció, llevat de quan està completa, organitzada i animada.

Quan ella (el nostre cos) per fi va poder arribar al món, viscosa i més fragorosa que un poble de tempestes, les portes van quedar obertes. En aquell moment ja hauríem d'haver estat ancorats dins seu, dormint a l'interior de les seves membranes i en sincronia amb el seu cervell. Hauria estat el camí més segur. Però, com que les portes estaven obertes —i no pas tancades contra els records—, el desconcert es va apoderar de nosaltres. Érem alhora vells i nounats. Érem ella però al mateix temps no ho érem. No érem conscients, però estàvem vius —de fet, el problema principal era que, en comptes de ser completament i exclusivament *ella*, érem clarament *nosaltres*.

Així que era allà: una criatura grassa amb els cabells negres, gruixuts i humits. I nosaltres també hi érem, infants en aquest món, cecs i afamats, una part de nosaltres aferrats a la seva carn mentre la resta la seguíem a dolls a través de les portes obertes. Sempre hem volgut pensar que aquella acció dels déus no va ser una negligència deliberada, sinó

senzillament un descuit. De tota manera, el que nosaltres pensem no té gaire importància, per molt que per a ells siguem qui som: criatures seves. Són inescrutables —només cal tenir dos dits de seny per adonar-se'n— i en general són tan bondadosos amb els fills propis com amb els vostres. O potser fins i tot menys, perquè els vostres fills no són altra cosa que sacs flàccids de carn amb una ànima limitada. Nosaltres, en canvi —els seus fills, les cries, els deuets, els *ogbanje*—, podem suportar un horror molt més gran. Però això no tenia importància: era evident que ella (la criatura) acabaria parant boja.

Durant aquells primers anys calmosos en què no passa res i passa tot, vam estar adormits, però amb els ulls oberts, arrapats encara al seu cos i a la seva veu mentre ella creixia. Era temperamental, brillant, un sol convuls. Violenta. Cridava molt. Era grassoneta i bufona, i boja si la coneixies prou per veure-ho. Deien que retirava més cap a la banda paterna, a l'àvia morta, per la pell bruna i els cabells gruixuts. Tot i això, en Saul no li va posar el nom de la seva mare, a diferència del que potser hauria fet un altre home. Se sabia que la gent tornava en cossos renovats; passa constantment. En Nnamdi. La Nnenna. Però quan ell li va escrutar la negror humida dels ulls, no va cometre —per sorprenent que semblava en un home cec, en un home modern— aquell error. Per algun motiu, en Saul va saber que si aquella criatura feia pensar en algú, no era en la mare d'ell, sinó en algú altre o en alguna altra cosa.

Tothom penetrava l'aire que l'envoltava, pessigant-li les galtes i les capes de teixit greixós de sota, atrets pel que pensaven que era ella, si bé en realitat érem nosaltres. Fins i tot adormits, hi ha coses que no podem evitar, com ara atreure

els humans. Ells també ens atrauen, però un per un; som així de selectius. La Saachi observava les visites que s'arraigaven al voltant de la criatura, i el neguit li germinava com un brot verd. Tot allò era nou. En Chima havia estat tan callat i tranquil, el fred en contraposició a la calor de la Saachi. Inquieta, va buscar un *bindi* i en va trobar un, un punt fosc de vellut negre, un tercer ull de posar i treure, i el va enganxar al front de la criatura, en aquella suau extensió de pell nova. Un sol per repel·lir els mals d'ull i per desbaratar les intencions de persones perverses que poguessin amanyagar la criatura i llançar-li un malefici entre dents. La Saachi sempre va ser una dona pragmàtica. La criatura tenia moltes probabilitats de sobreviure. Com a mínim els déus havien escollit uns humans responsables, humans que l'estimaven amb fervor, perquè durant els primers anys és quan tens més probabilitats de perdre'ls. Això no compensa, tanmateix, el que va passar amb les portes.

El pare humà, en Saul, es va perdre el part. No li vam parar mai gaire atenció quan érem lliures: no ens interessava; el seu cos no contenia embolcalls ni universos. Estava comprant caixes de refrescos per als convidats mentre la seva dona lluitava contra nosaltres per a diversos alliberaments. En Saul sempre va ser aquesta mena d'home: invertia en estatus, imatge i capital social. Coses humanes. Però va propiciar el nom d'ella i no va ser fins més tard, quan ens vam despertar, que ho vam saber i per fi vam entendre per què havia estat escollit. Moltes coses comencen amb un nom.

Després del naixement d'en Chima, en Saul havia demanat una filla, i és per això que, quan el nostre cos va arribar, li va posar un segon nom que significava «Déu ha respost». El que volia dir era que els déus havien respost.

Volia dir que ens havia cridat i que nosaltres havíem respost. Ell no sabia el que volia dir. Els humans sovint resen i obliden el que pot fer la seva boca, obliden que les orelles escolten, que quan adreces els teus anhels als déus, s'ho poden prendre com una qüestió personal.

L'església es va oposar a batejar la criatura sense aquell segon nom; el primer consideraven que era pagà, impropï d'un cristià. Al bateig, la Saachi encara era tan prima i angulara com ho és Londres, mentre que la panxa d'en Saul sobresortia una mica més que abans, afectada per una inflor assentada. Ell portava una americana blanca amb les solapes amples, uns pantalons blancs i una corbata blanca sobre una camisa negra, i observava, palplantat i amb les mans agafades, com el capellà senyava el front de la criatura, a coll de la seva dona. La Saachi presenciava l'escena a través dels vidres gruixuts de les ulleres, concentrant-se en la criatura amb una solemnitat calmada, mentre el barret blanc li premia els cabells llargs i negres, i el vellut granat del vestit li cenyia les espatlles. En Chima estava dret al costat del seu pare, vestit d'un caqui tirant a verd oliva, menut, amb el cap tot just a l'altura de les mans d'en Saul. Durant la sonsònia del capellà, nosaltres vam dormir dins la criatura mentre el gust ranci de l'aigua beneïta li traspuava el front i s'esmunyia dins el nostre regne. Ells no feien sinó pronunciar un nom d'home, un tal crist, un altre déu. L'aigua ancestral li va fer senyals i, tal com vam fer nosaltres, va girar el cap.

El capellà continuava parlant mentre el crist avançava, disseminant fronteres, arrossegant un oceà negre darrere seu. Va passar les mans per l'infant, amb mel i una aigua de magrana sota les ungles. La criatura s'havia adormit mentre la Saachi la sostenia, però es va agitar una mica quan el crist

la va tocar i se li van bellugar les parpelles. Ens vam girar. Ell va inclinar el cap, aquella escuma de remolins negres, aquella pell de closca de nou, i va retrocedir. Li havien ofert la criatura i ell l'acceptaria; no li feia res estimar-la. L'aigua va regalimar per dins l'orella d'ella mentre el capellà li pronunciava el segon nom, la resposta divina, el nom que l'església havia exigít perquè no sabien que el primer posseïa més divinitat de la que es podien imaginar.

En Saul havia consultat el seu germà gran a l'hora de triar el nom de pila. Aquest germà, un oncle que havia mort abans que nosaltres el poguéssim recordar (una llàstima perquè si hi havia algú que sabia el que s'havia de fer amb les portes era ell), es deia De Obinna i havia estat un mestre que havia viatjat fins aquells pobles interiors i sabia el que s'hi practicava. Deien que formava part de l'església dels Querubins i dels Serafins, i sembla que era així, quan va morir. Però també era un home que coneixia les cançons i les danses d'Uwummiri, el culte enfonsat a l'aigua. Tota l'aigua està connectada. Tota l'aigua dolça surt de la boca d'una pitó. Quan en Saul va decidir no batejar la filla amb el nom de l'àvia, en De Obinna va fer un pas endavant i va suggerir el nom de pila, el que contenia tota aquella divinitat. Al cap d'uns anys, en Saul va dir a la seva filla que el nom només significava «preciosa», però és una traducció aproximada i inadequada, tan correcta com incompleta. El nom, en la seva forma més autèntica, significava «ou de pitó».

Abans que una amnèsia induïda pel crist afectés els humans, era ben sabut que la pitó tenia una naturalesa sagrada, més enllà de la reptiliana. És la font del rierol, la forma carnal de la deessa Ala, que és la terra mateixa, jutge i mare, dispensadora de lleis. Als seus llavis neix l'home i hi passa la

vida sencera. Ala reté l'inframon replè dins l'úter, els morts li fan contraure i aplanar el ventre, i té un quart creixent de lluna damunt seu. Matar la seva pitó era un tabú i, pel que fa a l'ou, deien que no es pot trobar. I que, si el trobes, no es pot tocar. Perquè l'ou d'una pitó és fill d'Ala, i un fill d'Ala no és, ni serà mai, digne de les vostres mans.

Aquesta és la filla que en Saul havia demanat: una pre-gària encarnada. Potser fins i tot val més no pronunciar el seu primer nom.

Nosaltres l'anomenem «l'Ada».

Així doncs, l'Ada era nostra, d'Ala i de la Saachi, i quan la criatura va créixer, no va gatejar com la majoria, sinó que va optar per retòrcer-se i serpentejar amb la panxa contra el terra. La Saachi la mirava i es preguntava amb indolència si potser era massa grassa per gatejar de la manera correcta, mentre li observava els sacsons compactes de carn nova que rodolaven per la catifa.

—Aquesta nena s'arrossega com una serp, —va comentar per telèfon a la seva mare, a l'altra banda de l'Índic.

En aquella època, en Saul gestionava una petita clínica situada a les dependències dels criats del bloc d'apartaments on vivien, a Ekenna Avenue, el Número Disset, construït amb milers de petits maons. En aquella clínica, a l'Ada li van posar l'antitetànica després que el seu germà, en Chima, donés a la seva germana petita un tros de fusta amb un clau clavat i li digués:

—Pica-la amb això. —Nosaltres ens pensàvem que no ho faria i no ens en vam preocupar, però ell era el primogènit i ella ens va sorprendre. Ens va rajar molta sang i va ser el mateix Saul qui ens va posar la injecció, però l'Ada no en

conserva cap cicatriu i, per tant, potser aquest record no és real. No en vam culpar la germana petita perquè n'estàvem molt, d'ella. Es deia Añuli. Va ser l'última de néixer, l'amén que clou les oracions, sempre un sol de nena. Hi va haver una època en què parlava una llengua que només enteníem nosaltres, perquè acabava d'arribar de l'altra banda (però sencera, no com nosaltres), i la fèiem servir per xerrar amb ella i ho traduïem per als pares del nostre cos.

De bon matí, abans que en Saul i la Saachi es despertessin, l'Ada (el nostre cos) sovint s'esquitllava del pis i anava a visitar els fills dels veïns. Li van ensenyar a robar llet en pols, a estampar-se-la contra el paladar amb la llengua i a desenganxar-se-la a trossos; aquella dolçor amb olor de bebè. Al cap d'uns anys, en Saul i la Saachi van fer traslladar la família una mica més avall del carrer, al Número Tres, on hi havia més dormitoris i un quarto de bany addicional. El Número Disset va acabar sent derruït i, al seu lloc, hi van construir un altre edifici, una casa que no s'assemblava gens a l'anterior, sense cap maó vermellós.

Però els maons encara hi eren quan la Saachi va ensenyar al nostre cos a fer servir l'orinal, que tenia un seient de plàstic blau. L'Ada devia tenir uns tres anys, si fa no fa, la meitat de sis. Entrava al quarto de bany on hi havia l'orinal, s'abaixava les calcetes i s'hi asseia amb cura, perquè hi tenia molta traça. També era traçuda en altres coses —a l'hora de plorar, per exemple, cosa que li era molt útil i li omplia totes aquelles petites esquerdes de buidor—. Vet aquí per què, quan va alçar la mirada i va veure una senyora serp cargolada en una rajola davant per davant de l'orinal, la primera cosa que va fer el nostre cos va ser cridar. La pitó va aixecar el cap i una part del cos, mentre que la resta continuava

cargolada, i les escates li lliscaven amb delicadesa les unes damunt les altres. Ni tan sols parpellejava. A través dels ulls de la serp, Ala ens va mirar, i a través dels ulls de l'Ada nosaltres la vam mirar a ella. Tots ens miràvem els uns als altres per primera vegada.

Vam proferir un bon crit: va ser fort i vam exhaurir gairebé tot l'aire dels pulmons. Només vam fer una pausa per omplir-los de glopades calentes d'aire pensant en l'assalt següent. Aquells brams van ser una de les primeres coses que la Saachi va advertir en el nostre cos de bebè. Es va convertir en una broma recurrent dins la família: «Ei, tens una boca molt grossa!».

Com que en Chima havia estat un nen tan callat, ningú no esperava que l'Ada fos tan cridanera. Després que la Saachi hagués alletat i banyat en Chima, el podia deixar al parc i ell hi jugava sol i tranquil. Quan el nostre cos tenia sis mesos, la Saachi ens va portar a Malàisia, a l'altra banda de l'oceà Índic, en un vol de Pakistan Airlines amb escala a Karachi. La tripulació li va deixar un cabàs perquè ens hi posés, però vam plorar amb tanta força que la Saachi va donar una mica d'hidrat de cloral a l'Ada per fer-la callar.

Tornats a Aba, en Chima ens observava atemorit perquè el nostre cos cridava cada vegada que no aconseguíem el que volíem. La carn té uns límits que per si mateixos no tenen sentit, restriccions d'aquest món que són diametralment oposades a les llibertats que teníem quan passejàvem arran d'aquelles parets aturquesades i entràvem i sortíem dels cossos quan ens venia de gust. Representava que aquest món s'havia de plegar —si més no, era el que havia passat abans que el nostre cos s'esmunyís a través d'anells i parets musculars, desclogués els ulls, s'omplís els pulmons d'aquest món

i cridés la nostra arribada—. Nosaltres vam continuar adormits, però la nostra presència modelava el cos de l'Ada i el seu temperament. Arrencava tots els botons dels coixins i dibuixava a les parets. Tothom s'havia acostumat tant a les trapelleries i als crits que quan l'Ada va mirar aquella serp de fit a fit, garratibada i projectant a través de la boca la por que sentia, no en van fer cas.

—Només vol sortir-se amb la seva —van dir, asseguts a la sala d'estar, mentre bevien ampolles de cervesa Star. Però aquesta vegada no va callar. En Saul va arrufar les celles i va intercanviar una mirada amb la seva dona, alhora que una onada de neguit els envaïa la cara. Es va aixecar i va anar a veure què feia la nena.

Val a dir que en Saul era un igbo d'avui dia. Havia rebut la seva formació mèdica gràcies a una beca a la Unió Soviètica, i després havia passat molts anys a Londres. No creia en la xerrameca ni en res que afirmés que una serp podia voler dir alguna cosa que no fos la mort. Quan va veure l'Ada, la seva filla, somicant esfereïda amb llàgrimes que li regalimaven per les galtes i davant d'un pitó, una por inveterada li va estrènyer el cor. Llavors va agafar la nena i se la va endur, va arreplegar un matxet, va tornar al quarto de bany i va trinxar la pitó. Ala (la nostra mare) es va dissoldre enmig d'escates trencades i bocins de carn. Va tornar enrere; ja no tornaria més. En Saul estava indignat. Era una emoció còmoda, com unes sabatilles d'estar per casa calçades des de fa temps. Va tornar a la sala d'estar a grans gambades, engrapant el metall ensangonat, i va cridar a la família:

—Quan aquesta nena plori, feu-li cas, em sentiu? —L'Ada es va arraulir tremolosa als braços de la Saachi.

En Saul no tenia ni idea del que acabava de fer.